

Wymagania edukacyjne z przedmiotu Plastyka w klasie 5

Wymagania edukacyjne w oparciu o podstawę programową oraz Program nauczania plastyki w klasach 4-7 szkoły podstawowej „Do dzieła!” autorstwa Jadwigi Lukas, Krystyny Onak, Marty Ipczyńskiej i Natalii Mrozkowiak (NOWA ERA).

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który: realizuje wymagania podstawowe i ponadpodstawowe.

- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza wymagania określone w programie nauczania,
- przejawia szczególne zainteresowania sztukami plastycznymi (np. kolekcjonuje reprodukcje i książki o sztuce, przygotowuje referaty i pomoce dydaktyczne, uczęszcza do galerii, muzeów itp.) oraz talent,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych plastycznych,
- wykonuje w sposób kompletny, estetyczny i zgodny z tematem oraz określonymi środkami plastycznymi wszelkie zadania, ćwiczenia i prace plastyczne, ponadto chętnie eksperymentuje z technikami plastycznymi,
- bierze udział szkolnych i pozaszkolnych konkursach plastycznych i odnosi w nich sukcesy,
- analizuje i interpretuje dowolne dzieła sztuki oraz uzasadnia ich wartość artystyczną,
- wykazuje zaangażowanie i twórczą inicjatywę we wszelkich działaniach plastycznych na terenie szkoły, aktywnie uczestniczy w jej życiu kulturalnym i regionu.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który: realizuje wymagania podstawowe i ponadpodstawowe

- opanował wszystkie określone w programie nauczania wiadomości i umiejętności oraz wykorzystuje je w działaniach plastycznych,
- bierze udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, podczas których przekonująco uzasadnia swoje poglądy,
- stosuje z powodzeniem wiedzę teoretyczną, wykonując ćwiczenia praktyczne,
- sprawnie operuje wybraną techniką plastyczną,
- chętnie uczestniczy w różnorodnych działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią (startuje w konkursach plastycznych, wykonuje gazetki szkolne i oprawę plastyczną imprez),
- analizuje i porównuje dzieła sztuki oraz wyraża własne opinie na ich temat,
- uzupełnia wiadomości samodzielnie dobranymi lub wskazanymi przez nauczyciela lekturami.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który: realizuje wymagania podstawowe i w niepełnym zakresie ponadpodstawowe

- potrafi wykorzystać w praktyce zdobytą wiedzę i umiejętności,
- zawsze przynosi na lekcje potrzebne materiały i dba o estetykę swojego miejsca pracy,
- właściwie posługuje się terminologią plastyczną i samodzielnie rozwiązuje typowe problemy,
- wkłada dużo wysiłku w wykonywane zadania i systematycznie pracuje na lekcjach,
- świadomie wykorzystuje środki plastyczne i stosuje różnorodne, nietypowe techniki plastyczne, odpowiednio posługuje się przyborami i narzędziami oraz wykonuje prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym.

- aktywnie uczestniczy w zajęciach (udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, staranne wykonywanie ćwiczeń obowiązkowych),

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który: realizuje wymagania podstawowe

- w stopniu średnim opanował materiał objęty programem nauczania (braki w wiadomościach o charakterze szczegółowym),
- samodzielnie rozwiązuje zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności,
- stara się utrzymać porządek w miejscu pracy, realizuje większość prac praktycznych (prace często są niestaranne i nieestetyczne),
- poprawnie posługuje się różnymi przyborami i narzędziami pracy.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który: realizuje wymagania podstawowe w niepełnym zakresie

- w stopniu minimalnym przyswoił podstawowe wiadomości i umiejętności wymienione w programie nauczania dla przedmiotu plastyka,
- zgodne z tematem, ale nieestetycznie wykonuje prace,
- samodzielnie bądź z pomocą nauczyciela rozwiązuje zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, wykorzystując w stopniu minimalnym dostępne narzędzia pracy.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który: nie realizuje wymagań podstawowych

- mimo usilnych starań nauczyciela, wykazuje negatywny stosunek do przedmiotu oraz nie opanował wiadomości i umiejętności w zakresie podstawowych wymagań edukacyjnych przewidzianych programem nauczania danej klasy,
- mimo pomocy nauczyciela nie potrafi i nie chce wykonać najprostszych poleceń wynikających z programu danej klasy, wykazuje ciągły brak zaangażowania i chęci do pracy, jest notorycznie nieprzygotowany do zajęć, świadomie lekceważy podstawowe obowiązki przedmiotowe i programowe,
- nie prowadzi również zeszytu przedmiotowego.

Temat lekcji	Treści nauczania	Wymagania	
		podstawowe	ponadpodstawowe
Uczeń:			
ABC sztuki	- terminy: <i>kompozycja, kontrast, scenografia, ekspozycja, ekspонат, zabytek, dobro kultury, pomnik historii, kustosz, konserwator, kurator, wernisaż, biennale, triennale, festiwale i targi sztuki</i> - powiązania między różnymi dziedzinami sztuki - miejsca gromadzące dzieła sztuki	- podaje przykłady powiązań między sztukami plastycznymi a innymi dziedzinami sztuki, - wymienia miejsca gromadzące dzieła sztuki, - wykonuje w dowolnej technice pracę na określony temat.	- wymienia kilka nazw wydarzeń artystycznych odbywających się w kraju lub na świecie, - wyjaśnia, kim są kustosz, konserwator, kurator, - wykonuje ilustrację do utworu muzycznego, wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy i barwy.

Temat lekcji	Treści nauczania	Wymagania	
		podstawowe	ponadpodstawowe
		Uczeń:	
	- wydarzenia artystyczne służące prezentacji dzieł sztuki		
Walog	- termin <i>walog</i> - sposoby zmieniania walogu - walog w rysunku i malarstwie	- wyjaśnia, czym jest walog, - podaje sposoby zmieniania walogu, - stosuje w swojej pracy barwy zróżnicowane walogowo.	- stosuje walog w działaniach plastycznych odpowiednio do tematu i charakteru pracy, - omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanych zróżnicowań walogowych, - opisuje wpływ walogu na wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy, - porównuje wybrane dzieła pod kątem zastosowanych walogów barw.
Gama barwna	- terminy: <i>gama barwna, gama monochromatyczna, kolor lokalny, tonacja</i> - rodzaje gam barwnych: ciepła, zimna, wąska, szeroka - znaczenie gamy barwnej i tonacji w pracach plastycznych - czynniki wpływające na odbiór barw	- wyjaśnia, czym jest gama barwna, - wymienia i charakteryzuje rodzaje gam barwnych, - tłumaczy, czym jest kolor lokalny, i wskazuje kilka przykładów w najbliższym otoczeniu, - wyjaśnia, czym jest tonacja, - określa gamę barwną i tonację wybranych obrazów, - wykonuje pracę w wybranej gamie barwnej.	- podaje przykłady różnych rodzajów gamy barwnej z najbliższego otoczenia, - porównuje gamy barwne i tonacje dwóch wybranych reprodukcji dzieł malarskich, - omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanej gamy barwnej, - wyraża w pracy plastycznej uczucia i nastrój za pomocą odpowiednio dobranych barw, - ocenia wpływ zastosowanej tonacji na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy, - wymienia czynniki wpływające na odbiór barw, - stosuje w działaniach plastycznych różne gamy barwne i tonacje.

Temat lekcji	Treści nauczania	Wymagania	
		podstawowe	ponadpodstawowe
		Uczeń:	
Kontrasty kolorystyczne	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>kontrast, ekspresja</i> - rodzaje kontrastów kolorystycznych: <i>walorowy, temperaturowy</i> - tworzenie pracy plastycznej z zastosowaniem różnych kontrastów barwnych 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, na czym polega kontrast barwny, - rozróżnia i rozpoznaje na reprodukcjach różnorodne kontrasty kolorystyczne, - posługuje się wybranym kontrastem barwnym w działaniach plastycznych, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje różnorodne rodzaje kontrastów barwnych w działaniach plastycznych, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną w wybranej technice, twórczo interpretując zadanie.
Dwa style w sztuce średniowiecza: romański i gotycki	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>styl, romanizm, gotyk, kontrapost, miniatura, inicjał, portal, tapiseria, relikwiarz, łuk półkolisty, łuk ostry, tryptyk, maswerk, Piękna Madonna, pieta, ołtarz szafiasty, monstrancja, witraż</i> - ramy czasowe romanizmu i gotyku - malarstwo, rzeźba, architektura romanizmu i gotyku – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje - sztuka średniowieczna w muzeach 	<ul style="list-style-type: none"> - sytuuje epokę średniowiecza w czasie, - wymienia cechy wytworów sztuki średniowiecznej, - podaje przykłady dzieł sztuki romańskiej i gotyckiej, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką średniowiecza. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa ramy czasowe okresu romańskiego i gotyckiego w sztuce, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki średniowiecznej, - wymienia przykłady wytworów sztuki romańskiej i gotyckiej z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką średniowiecza, twórczo interpretując temat, - wyjaśnia znaczenie stylu w sztuce.
Faktura	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>faktura, frotaż, impast</i> - rodzaje faktur - uzyskiwanie różnego rodzaju powierzchni w rysunku, malarstwie i rzeźbie - rola faktury w różnych dziedzinach sztuki - technika frotażu - tworzenie pracy plastycznej z zastosowaniem różnych faktur 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest faktura, - określa rodzaje różnych powierzchni na przykładach z najbliższego otoczenia, - podaje poznane przykłady otrzymywania faktury w działaniach plastycznych, - przedstawia przykłady faktury w rysunku, malarstwie i rzeźbie, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanej faktury, - porównuje faktury dwóch wybranych reprodukcji dzieł malarskich lub rzeźbiarskich, - ocenia wpływ faktury na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne faktury, - omawia różnice w fakturach uzyskanych w różnego typu

Temat lekcji	Treści nauczania	Wymagania	
		podstawowe	ponadpodstawowe
		Uczeń:	
		<ul style="list-style-type: none"> - uzyskuje w pracy fakturę poprzez odcisnięcie przedmiotu, zastosowanie frotazu lub użycie form o określonych powierzchniach, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> działaniach plastycznych, - wyjaśnia, czemu służy stosowanie faktury w rysunku, malarstwie i rzeźbie.
Kształt, forma, bryła	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>kształt, forma, bryła, karykatura</i> - rodzaje form: naturalne i sztuczne - funkcje form sztucznych: użytkowa i estetyczna - typy brył: zamknięte i otwarte - formy przestrzenne w sztuce współczesnej - tworzenie pracy plastycznej (formy przestrzennej) z zastosowaniem różnych kształtów, form i brył 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest forma, - wyodrębnia i określa kształty przedmiotów z najbliższego otoczenia, - zaznacza w działaniach plastycznych kształty przedmiotów o prostej budowie, - tłumaczy, jaka jest różnica między formą płaską a przestrzenną, - wykorzystuje wybrane formy w działaniach plastycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia funkcję formy w sztuce, - tłumaczy, czym się różni forma przestrzenna od rzeźby, - porównuje formy dwóch wybranych reprodukcji dzieł malarskich lub rzeźbiarskich, - ocenia wpływ zastosowanych kształtów lub brył na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu lub rzeźby oraz własnej pracy, - wykorzystuje formę jako środek wyrazu plastycznego w działaniach twórczych.

Temat lekcji	Treści nauczania	Wymagania	
		podstawowe	ponadpodstawowe
		Uczeń:	
Proporcje i kontrasty form	<ul style="list-style-type: none"> - proporcje i kontrasty form w sztuce - wpływ formy na postrzeganie dzieła sztuki - tworzenie pracy plastycznej z zastosowaniem kontrastowych form 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, na czym polega kontrast form w dziele sztuki, - wyjaśnia, czym są proporcje form w dziele sztuki, - posługuje się kontrastem form w działaniach plastycznych, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia wpływ proporcji lub kontrastów form na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji oraz własnej pracy, - porównuje wybrane dzieła pod kątem zastosowanych proporcji lub kontrastów form, - wyraża w pracy plastycznej uczucia i nastrój za pomocą kontrastowo lub proporcjonalnie zestawionych form, - stosuje różnorodne rodzaje kontrastów form w działaniach plastycznych, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo interpretując zadanie.
Proporcje form w sztuce renesansu	<ul style="list-style-type: none"> - termin <i>odrodzenie</i> - ramy czasowe sztuki renesansu - zastosowanie form w sztuce renesansowej - malarstwo, rzeźba, architektura renesansu – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje - sztuka renesansowa w muzeach 	<ul style="list-style-type: none"> - sytuuje epokę w czasie, - wymienia cechy wytworów sztuki renesansowej, - podaje przykłady dzieł sztuki renesansowej, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką renesansu. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa ramy czasowe epoki, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki renesansowej, - wymienia przykłady wytworów sztuki renesansu z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką odrodzenia, twórczo interpretując temat.
Kompozycja centralna	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>kompozycja, kompozycja centralna, akcent plastyczny</i> - elementy kompozycji dzieła sztuki - znaczenie kompozycji w sztuce - cechy kompozycji centralnej i sposoby jej tworzenia 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest kompozycja, - wskazuje przykłady kompozycji centralnej w najbliższym otoczeniu, - rozpoznaje kompozycję centralną w dziele sztuki, - wykorzystuje zasady tworzenia kompozycji centralnej w działaniach plastycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia rolę kompozycji jako środka wyrazu plastycznego, - określa cechy kompozycji centralnej na przykładzie wybranej reprodukcji obrazu, - wyjaśnia, czym jest akcent plastyczny, - wskazuje w dziele akcent plastyczny, - stosuje kompozycję centralną i akcent plastyczny w działaniach twórczych.

Temat lekcji	Treści nauczania	Wymagania	
		podstawowe	ponadpodstawowe
		Uczeń:	
Kompozycja symetryczna i asymetryczna	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>kompozycja symetryczna, kompozycja asymetryczna</i> - cechy kompozycji symetrycznej i asymetrycznej - sposoby tworzenia oraz funkcja w dziele plastycznym kompozycji symetrycznej i asymetrycznej - tworzenie pracy plastycznej o kompozycji asymetrycznej 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia niektóre cechy kompozycji symetrycznej i asymetrycznej, - wskazuje przykłady kompozycji symetrycznej w najbliższym otoczeniu, - rozpoznaje układy symetryczne i asymetryczne na płaszczyźnie oraz w przestrzeni, - tworzy kompozycję symetryczną i asymetryczną za pomocą poznanych środków wyrazu, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje różnice między kompozycją symetryczną i asymetryczną, - omawia cechy kompozycji symetrycznej i asymetrycznej na przykładzie wybranych reprodukcji, - porównuje wybrane obrazy pod kątem zastosowanej kompozycji, - twórczo stosuje kompozycję symetryczną i asymetryczną w działaniach plastycznych, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo interpretując zadanie.
Kompozycja otwarta i zamknięta	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>kompozycja otwarta, kompozycja zamknięta</i> - cechy kompozycji otwartej i zamkniętej - sposoby tworzenia oraz funkcja w dziele plastycznym kompozycji otwartej i zamkniętej 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia cechy kompozycji otwartej i zamkniętej, - wskazuje przykłady kompozycji otwartej i zamkniętej w najbliższym otoczeniu, - określa rodzaj kompozycji wybranych dzieł malarskich, - stosuje kompozycję otwartą i zamkniętą w działaniach plastycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje różnice między kompozycją otwartą i zamkniętą, - przedstawia rolę kompozycji jako środka wyrazu plastycznego, - porównuje wybrane reprodukcje dzieł pod kątem zastosowanej kompozycji, - w twórczy sposób stosuje odpowiednie środki wyrazu plastycznego do ukazania kompozycji otwartej i zamkniętej, - tworzy kompozycję otwartą i zamkniętą na płaszczyźnie z zastosowaniem wybranej techniki.

Temat lekcji	Treści nauczania	Wymagania	
		podstawowe	ponadpodstawowe
		Uczeń:	
Kompozycja statyczna i dynamiczna	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>kompozycja statyczna, kompozycja dynamiczna</i> - cechy kompozycji statycznej i dynamicznej - sposoby tworzenia oraz funkcja w dziele plastycznym kompozycji statycznej i dynamicznej - tworzenie pracy plastycznej o kompozycji dynamicznej 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia cechy kompozycji statycznej i dynamicznej, - podaje przykłady kompozycji statycznej i dynamicznej w najbliższym otoczeniu, - wymienia elementy i układy tworzące kompozycję dynamiczną i statyczną, - wskazuje przykłady kompozycji statycznej i dynamicznej w reprodukcjach wybranych dzieł, - tworzy kompozycję dynamiczną za pomocą poznanych środków wyrazu, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje różnice między kompozycją statyczną i dynamiczną, - wykonuje na płaszczyźnie kompozycję dynamiczną z zastosowaniem wybranej techniki plastycznej, - omawia wybrane reprodukcje pod kątem zastosowanej kompozycji, - twórczo wykorzystuje różnorodne techniki i środki wyrazu do tworzenia kompozycji statycznej i dynamicznej, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo interpretując zadanie.
Kompozycja dynamiczna w sztuce baroku	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>porcelana</i> - ramy czasowe sztuki baroku - zastosowanie kompozycji w sztuce baroku - malarstwo, rzeźba, architektura baroku – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje - sztuka barokowa w muzeach 	<ul style="list-style-type: none"> - sytuuje epokę w czasie, - wymienia cechy wytworów sztuki barokowej, - podaje przykłady dzieł sztuki baroku, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką baroku. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa ramy czasowe epoki, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki barokowej, - wymienia przykłady wytworów sztuki baroku z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką baroku, twórczo interpretując temat.
Kompozycja statyczna w sztuce klasycyzmu	<ul style="list-style-type: none"> - ramy czasowe sztuki klasycyzmu - zastosowanie kompozycji w sztuce klasycyzmu - malarstwo, rzeźba, architektura klasycyzmu – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje - sztuka klasycystyczna w muzeach 	<ul style="list-style-type: none"> - sytuuje epokę w czasie, - wymienia cechy wytworów sztuki klasycystycznej, - podaje przykłady dzieł sztuki klasycyzmu, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką klasycyzmu. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa ramy czasowe epoki, - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki klasycyzmu, - wymienia przykłady wytworów sztuki klasycyzmu z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką klasycyzmu, twórczo interpretując temat.

Temat lekcji	Treści nauczania	Wymagania	
		podstawowe	ponadpodstawowe
		Uczeń:	
Kompozycja rytmiczna	<ul style="list-style-type: none"> - termin <i>kompozycja rytmiczna</i> - cechy kompozycji rytmicznej - sposoby tworzenia kompozycji rytmicznej oraz jej funkcja w dziele plastycznym - tworzenie pracy plastycznej o kompozycji rytmicznej 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje układy rytmiczne w najbliższym otoczeniu, - rozpoznaje kompozycję rytmiczną w dziele sztuki, - wyjaśnia, czym się charakteryzuje kompozycja rytmiczna, - tworzy na płaszczyźnie układy z zastosowaniem kompozycji rytmicznej, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia wybraną reprodukcję obrazu pod kątem zastosowanej kompozycji rytmicznej, - wskazuje przykłady kompozycji rytmicznej w wybranych dziełach, - wyjaśnia, jakie zjawiska można przedstawić na płaszczyźnie z zastosowaniem kompozycji rytmicznej, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo interpretując zadanie.
Układy form w naturze	<ul style="list-style-type: none"> - podobieństwo układów form naturalnych i kompozycji dzieł sztuki - układy form naturalnych jako inspiracja dla dzieł sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady różnych układów form w naturze, - wykonuje pracę plastyczną inspirowaną formami naturalnymi. 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje podobieństwa między różnymi kompozycjami dzieł sztuki a układami form naturalnych, - wykonuje dokumentację fotograficzną, filmową lub rysunkową układów widocznych w formach naturalnych i sztucznych.